

Asia: VN/143/2022

Hallituksen esitys laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuopion kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

1. Muutokset hallituksen esitykseen laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamiseksi

Hallituksen esityksen mukaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille siirrettäisiin lisää toimivaltaa antaa työnhakijan työttömyysturva-oikeutta koskevia työvoimapoliittisia lausuntoja. Lisäksi kunnat antaisivat työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle ilmoituksia työnhakijan lähtemisestä EU:n sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuun työnhakuun toiseen EU- tai ETA-maahan tai Sveitsiin.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa kokeilukuntien roolia asiakkaidensa työttömyysturva-asioissa sekä työttömyysturva-asoiden viivytyksetön ja sujuva käsittely. Tavoitteena on, että kokeilualan kunnan asiakkaiden työttömyysturva-asiat käsiteltäisiin joko kokeilualan kunnassa tai valtakunnallisesti Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistossa.

Kuopion kaupunki pitää hallituksen esityksen tavoitteita ja lainsäädäntöön ehdotettavia muutoksia kannatettavina. Kokeilukuntien ja TE-toimistojen toimivallan ja roolien yhdenmukaistaminen työttömyysturva-asioissa selkeyttää kokonaisuutta ja antaa paremmat mahdollisuudet hallita sitä. Muutokset eivät vaikuta asiakkaan asemaan tai työttömyysturvan saamisedellytyksiin, mutta sujuvoittavat asiakkaan prosessia ja mahdollistavat nykyistä paremmin kokonaisvaltaisen omavalmentaja-toimintamallin toteuttamisen.

Hallituksen esityksen mukaan uusien työttömyysturvatehtävien siirtäminen TE-toimistolta kunnille ei vaikuttaisi menoja lisäävästi tai vähentävästi valtion ja kuntien talousarvioon. Perusteluiden mukaan muutos lisää kokeilualueen kuntien työmäärää ja vastaavasti vähentäisi TE-toimistojen työmäärää. Kokeilualueen kuntien työmäärän ei kuitenkaan arvioida tosiasiallisesti lisääntyvän, koska muutoksella vähennetään kuntien ja TE-toimiston välisiä ilmoituksia ja tiedonvaihtoa.

Kuopion kaupunki haluaa kiinnittää erityistä huomiota kuntakokeilujen riittävään resursointiin. Kokeiluun vaikuttavaa lainsäädäntöä on muutettu pala kerrallaan kuntia enemmän velvoittaviksi ja työmääriä kasvattavaksi, mutta tosiasiallista työmäärän kasvun kompensoimista kunnille ei ole tehty. Laskennallinen työmäärä ja tosiasiallisesti siirtyvä työmäärä eivät ole vastanneet toisiaan. Kuopion kaupunki katsoo, että kuntakokeilujen resurssilaskelmat tulee ottaa kokonaisuutena uuteen tarkasteluun huomioiden kuntakokeilulakiin tulleet muutokset, pohjoismainen työvoimapolitiikka, työmarkkinatilanteen kehitys, lomautusten vähenemiset ja työttömyyden suotuisa kehitys sekä näiden vaikutus TE-toimistojen ja kuntakokeilujen asiakasmääriin.

Kuopion kaupunki pitää myös tärkeänä, että TE-hallinto tarjoaa riittävän perehdytyksen muuttuvaan lainsäädäntöön ja ko. lausuntojen antamiseen kuntakokeiluihin siirtämälleen henkilöstölle. TE-toimisto on rekrytoinut Kuopiossakin valtaosan kuntakokeiluun siirtämästään henkilöstöstä uutena ilman, että heillä on ollut riittävä osaaminen TE-palvelujen tehtäviin. Kokeilukuntien rooli näiden henkilöiden perehdyttämisessä on jo nykyisellään valtava, eikä sitä saa lakimuutoksilla enää yhtään kasvattaa.

2. Muutokset työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen toimivallan laajentamiseen työvoimapolitiittisten lausuntojen antamiseen liittyen

Hallituksen esityksen mukaan Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto voisi antaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevien kuntien asiakkaita koskevia työvoimapolitiittisia lausuntoja käsiteltävänä olevasta asiasta riippumatta hoitaessaan omaan toimivaltaansa kuuluvia valtakunnallisesti keskitettyjä työttömyysturvatehtäviä.

Työvoimapolitiittisista lausunnoista ja yhteistyövelvoitteesta työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa annettua työ- ja elinkeinoministeriön asetusta (153/2021) ehdotetaan muutettavaksi siten, että asetukseen lisättäisiin tarkemmat säännökset työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen toimivallasta antaa työvoimapolitiittinen lausunto työllisyyden edistämisen kuntakokeilun kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan työnhakijan työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä. Lisäksi ehdotetaan, että mainitun asetuksen voimassaoloa jatkettaisiin työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia vastaavasti 31 päivään joulukuuta 2024 saakka.

Kuopion kaupunki pitää perusteltuna, että työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen toimivallasta antaa työvoimapolitiittisia lausuntoja kokeilukuntien asiakkaana olevien työnhakijoiden osalta on säädetty vastaavasti kuin työ- ja elinkeinotoimistossa asiakkaana olevien työnhakijoiden osalta on säädetty. Kuopion kaupunki kannattaa esitystä ja katsoo, että muutoksella voidaan edistää asiakkaan sujuvaa palveluprosessia ja karsia turhia viiveitä.

Oksanen Pirjo
Kuopion kaupunki / työllisyyspalvelu